

dolžnosti krsta, ki je za rimsko-katoliško cerkev od države pripoznana in v cerkvenih pravilih utemeljena.

Da je ta sklep pravilen, sledi iz predpisa dvornega dekreta z dne 27. aprila 1812, ki smatra krstitev oseb, ki se jih vpisuje v rojstne matice, kot nekaj samo ob sebi umevnega, in iz cesarskega patenta z dne 20. februarja 1784, ki veli, da mora rojstna matica v posebnem razpredelku imeti tudi otrokovo »krstno« ime. Isto sledi iz številnih drugih določb civilnih državnih zakonov, po katerih je krst samo ob sebi umeven predpogoj za pripadnost katoliški cerkvi, predvsem iz §-ov 139 in 140 obč. drž. zakonika.

Dr. R. pl. A.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. septembra 1912.

— (Osebnosti.) Imenovani so: za predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu višji deželni sodni svetnik Fran Garzarolli pl. Thurnlack; za podpredsednika deželnega sodišča v Trstu deželne sodnije svetnik Ivan Clarici v Trstu; za višjega deželnosodnega svetnika v Celje deželnosodni svetnik Gvidon Visconti v Celovcu; za sodnike: avskultanta: dr. Fran Kovča za Ilirsko Bistrico in dr. Aleksander Poznik za Velike Lašče; za avskultante v okrožju višjega deželnega sodišča v Trstu pravni praktikantje: dr. Henrik Irgolič, Fran Cigoj, Anton Slavič, Hedvik Jelušič, Milan Bogataj, Karel Josip Kavčič; za notarja notarski kandidat dr. Anton Bartol v Logatcu. — Podeljen je: naslov in značaj višjega deželnosodnega svetnika deželno-sodnemu svetniku trgovskega in pomorskega sodišča v Trstu dr. Antonu Povšiču; vitežki križec Leopoldovega reda dvornemu svetniku in višjemu državnemu pravniku Alfredu Amschlu v Gradcu. — Začasno je vpokojen: sodnik Rikard Sellyey v Šoštanju.

(Staro srbsko pravo.) Predsednik kr. srbske akademije v Belgradu Stojan Novaković, ki je l. 1870. izdal „Zakonik Štefana Dušana“ (1898 v 2. izdanju), a l. 1907. „Matije Vlastara Sintagmat“, je izdal sedaj „Zakonske spomenike srpskih država srednjega veka“. S tem je obenem dovršeno srbsko srednjeveško zakonodajstvo.

(O hrvatskih pravno-zgodovinskih virih in naši lepi književnosti) je na svečani seji jugoslovanske akademije v Zagrebu predaval njen član Vladimir Mažuranić. Razprava je sedaj natisnjena v Letopisu Akademije za l. 1911.

— (Emanuel Tilsch †.) S tragično smrtjo znamenitega civilista Emanuela Tilscha zadela je češko pravniško vedo težka izguba. Nenadoma nastopivša blaznost povzročila je smrt znanstvenika, ki je bil velika nada češke juridične vede. Prof. Em. Tilsch, rojen dne 8./4. 1866 v Opočni, promoviral je dne 23./12. 1889 na praški pravniški fakulteti ter se habilitiral v zimskem tečaju leta 1897 kot privatni docent za civilno pravo. Od l. 1898 do l. 1903 bil je odvetnik v Pragi. Po imenovanju izvanrednim profesorjem pustil je odvetništvo ter se povsem posvetil znanosti. — Na lanski jubilejni slavnosti v proslavo stoletnega obstoja občnega državlanskega zakonika je zastopal prof. Tilsch češko pravniško fakulteto. Smrt je uničila Tilscha, sredi najmarljivejšega znanstvenega dela. V l. 1897 je izdal spis: *Ročna zastava po avstrijskem drž. pravu*, dve leti nato pri Manzu na Dunaju znamenito delo: *„Der Einfluss der neuen Zivilprocessgesetze auf das materielle Recht“*, ki je izšlo že leta 1901 v drugi, predelani izdaji. V zbirki: *„Sborník věd právních a státních“* priobčil je prof. Tilsch primerjalno študijo avstrijskega, francoskega in nemškega dednega prava. Njegovo življensko delo pa naj bi bil prvi češki sistem občnega državlanskega prava; leta 1909 je izšel I. splošni del. Razven tega priobčil je nepregledno vrsto revijalnih člankov, študij in recenzij. Prof. Tilsch je obvladal vse moderne jezike ter pisal v češke, nemške, francoske, poljske in laške slovstvene liste. Njegova globoka pravniška in filozofična naobrazba in temeljita priprava pri znanstvenem delu je bila občudovanja vredna. Tilsch je bil mojster modernega češkega pravnega sloga ter kot urednik *„Pravníka“* in drugih strokovnih publikacij v prvi vrsti pripomogel češkemu jeziku do sedanje strokovne popolnosti. Kot predavatelj in profesor, čegar skrb za svoje dijake in ljubeznjivost je bila splošno znana, je vzgojil celo vrsto mladih čeških znanstvenikov. Izguba prof. Tilscha je v tem času za češko vedo nenadomestljiva.

Dr. Z.

— (Vojaški kazensko pravdni red) je bil, kakor znano, sprejet v pravnem odseku poslanske zbornice v celoti, brez prememb in brez ozira na razne upoštevne ugovore. Za to pa ne vstrežajo posamezna določila, osobito ne ona, ki se tičejo zagovorništva. V § 91 je določeno, da se morejo sprejeti kot zagovornik v vojaški zagovorniški seznam (*Militärverteidigerliste*) odvetniki in neaktivni častniki justične službe, § 92 pa prepušča ministru za deželno brambo v sporazumu z vojnim ministrom odločbo, katera imenovanih oseb se sprejmi v vojaški zagovorniški seznam. Pri sprejemu se je ozirati v prvi vrsti na osebe, ki so ali so bili neaktivni častniki justične službe ali drugi neaktivni častniki in njim jednaki. Vpis se izvrši po potrebi. Iz zagovorniškega seznama pa se mora črtati, ki se je odrekel službi zagovornika pred vojnim sodiščem (*Heeresgericht*), sme se pa črtati, ki odloži častniško ali (vojaško) uradniško šaržo in pa kdor je bil kažnovan kot zagovornik v vojaško-kazenskem postopku pred vojaškim sodiščem (*Militärgericht*) radi hudega nereda ali opečevano zaradi nereda. Minister za deželno brambo odredi v sporazumu z vojnim ministrom črtanje. Iz tega sledi jasno, da je pri teh dveh ministrih odločba o sprejemu odvetnika v zagovorniški seznam in sicer po njunem izprevidu. Kakšna bo v tem oziru praksa, se sme sklepati iz pripomb, dodanih pravnem redu, da bodo namreč smeli kot zagovorniki nastopati le odvetniki, od katerih

se sme pričakovati z ozirom na njih osebnost in njih stališče, da bodo izvrševali zagovornišvo povsem stvarno in da ne bodo izrabljali svojega poklica, da bi omalovaževali avtoriteto višjih in izpodkopovali disciplino. Zakon kakor navedene pripombe so nemalo žaljenje odvetniškega stanu. *B. B.*

(O pravniških kongresih), ki so se vršili začetkom tega meseca na Dunaju in ki so uprav sijajno uspeli, prinesemo v prihodnji številki strokovno poročilo. V Avstriji in Nemčiji izhajajoče juridične revije so kongres pozdravljale s slavnostnimi števkami, pri katerih so sodelovali pravni znanstveniki učenjaki i praktiki vseh juridičnih poklicev; kakor naravno se je kongresov udeležil tudi oficialni svet. Pravosodni minister dr. vitez Hochenburger se je — kakor je sam omenil v svojem pozdravnem govoru — nepričakovano udeležil tudi splošnega zborovanja sodnikov, zagotovil zbrane sodnike sicer svojih simpatij, vendar pa v najvažnejši bojni točki — izvedenje neodvisnosti sodnikov — zavzel jako odločno tako stališče, da sodniki za sedaj pač nimajo pričakovati izpolnjenja svojih zahtev. Brezdvomno tudi čas, v katerem živimo, ni ugoden za rešitev in izpeljavo velikopoteznih kulturnih reform in naprav, kakršna je neodvisnost sodnikov, za katero so se narodi borili s krvjo in mečem, kakor za druge svoboščine. Treba bo pač počakati, da mine sedanji čas gnilih kompromisov: saj brezdvomno je, da bodo sodniki dobili svojo neodvisnost, kakor sta to tudi po govoru pravosodnega ministra poudarjala neustrašena i duhovita bojevnika in zagovornika svojega stanu Elsner in Engel. Drugo vprašanje pa je, če bo zveza avstrijskih sodnikov z ozirom na politične razmere v Avstriji ostala kos svoji nalogi v vseh okoliščinah in če ne bo zveza iz političnih nagibov v enem ali drugem slučaju morala kriti ali vsaj molče prezirati ukrepe justične uprave, ki direktno nasprotujejo njenim strokovnim in splošno političnim težnjam, katerim ustavljati se pa ne bo smela ali ne bo hotela z ozirom na narodno-politično prepričanje večine njenih članov. Če bi zveza v takih slučajih brez ozira na levo in na desno konsekvantno ne izvajala svojih programatičnih načel, bi bil njen obstoj bolj kvaren kakor koristen, vsaj za sodnike onih narodnosti, ki so v manjšini, ne bi bilo več mesta v taki zvezi. Kakor vse kaže, se bomo s tem vprašanjem še bavili. Pripomnimo, da se češki sodniki, ki so organizovani v posebnem odseku splošn. češ. uradn. društva, zborovanja sodnikov vsaj oficialno niso udeležili; slovenski sodniki menda tudi niso bili zastopani. O strokovni strani tega in obeh drugih juridičnih kongresov pa, kakor rečeno prihodnjič. *M. G.*

— (Opozarjamo) pravne praktikante in neadjuirane avskultante na naredbo pravosodnega ministrstva z dne 6. avgusta 1912 str. 43 naredbenika, glasom katere jim pristojna v slučajih, da so dalj časa preko poslovnih ur zaposleni pri sodiščih, odškodnina dnevno 4 K. — V isti številki naredbenika se tudi objavlja, da se bodo v naprej pripravili tudi kazenski formulari za pisalne stroje; doslej so bili taki na razpologo samo za civilne stvari.

„Slovenski Pravnik“ izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva „Pravnika“ brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.